

Museum Perron Oost 2022

We hebben dit jaar 7 exposities gerealiseerd, 6 op onze eigen locatie en 1 in het Amsterdam Museum. Naast 8 events bij Perron Oost en de 3 speciale lezingen in het Amsterdam Museum hebben we ook rondleidingen verzorgd aan mensen die ons daar via de mail om vroegen en kon men audiotour het verdwenen spoor lopen en de verhalen van de Ranchi beluisteren.

Bezoekersaantallen

Bij onze expositie in het Amsterdam museum hadden we 47034 bezoeker (zie verslag verderop)

De bezoekersaantallen op onze eigen locatie zijn een schatting omdat we in de openbare ruimte zitten en 24/7 open zijn. We nemen een gemiddelde van 10 per dag, dat is dus 3650 per jaar. Op de openingen zijn er meer mensen, meestal rond de 40 en tijdens de vrijheidsmaaltijd op 5 mei 75.

Totaal bezoekers op www.museumperronoost.nl in 2022: 11.526 bezoekers waarvan 40,4% uit Nederland kwam.

2.085 van deze bezoekers kwam via zoekmachines (met name Google) op de site, 295 bezoekers kwamen via Facebook en 82 via Instagram. Ook komen veel bezoekers via de site: www.nicospilt.com.

Verder is 59,55% van de bezoekers vrouw en 40,45% man. Hiervan is het merendeel tussen de 25 en 34 jaar en ouder dan 65.

Het merendeel van de bezoekers 51,23% bezoekt de site via een computer en 45% via een smartphone.

De pagina's *Reis van de Ranchi* is in totaal 1.508 bezocht.
Relatief gezien wordt de website dit jaar (2023) beter bezocht.

Januari t/m maart *Van heinde en verre en audiotour het verdwenen spoor*

Van Heinde en Verre is een expositie over de bijzondere geschiedenis van de eigen locatie. Over de veemarkt, het abbatoir, het circus, de havens en de transitieperiode. De expositie komt regelmatig een korte periode terug in het museum.

Op locatie is audiotour Het verdwenen spoor te lopen met de gratis te downloaden app op izi-travel. Deze tour vertelt de geschiedenis van het Cruquiseiland en start hier op het perron. Deze audiotour kan je nog steeds lopen.

Het verdwenen spoor is in de periode januari t/m maart 2022 240 keer bekeken en 60 keer afgespeeld. Over het hele jaar 2022 is 426 keer bekeken en 82 keer afgespeeld.

8 april tot 8 mei *Eenheid in veelheid*

Een expositie met op 5 mei een publieksprogramma op locatie.

We gingen op 5 in gesprek met bezoekers en haalden verhalen op. We herdachten slachtoffers van oorlogen en vierden de vrijheid in het hier en nu.

Stella Toonen, Piet van de Kar en Anet Wilgenhof waren vanuit Museum Perron Oost aanwezig om het publiek te bevragen.

Voor de tentoonstelling in Perron Oost maakten de kinderen uit het azc in Leersum twee kunstwerken geïnspireerd op verhalen uit de Tweede Wereldoorlog; verhalen van de veerkracht en creativiteit van bijzondere vrouwen. De kinderen gebruikten stof om hun veelzijdige identiteit te verbeelden, net als Ethel

Mulvany en Mies Boissevain-Van Lennep dat deden in de jaren '40. De kunstwerken zijn een viering van de diversiteit van de kinderen en van de samenleving als geheel.
Op 5 mei tussen 14.00 uur en 17.00 uur maakten kunstenaars Doris Vervuurt en Evalinde Lammers een interactief kunstwerk.

Van 17.00 uur tot 19.00 uur werd er soep en stamppot geserveerd. Tijdens de Vrijheidsmaaltijd boden we een podium aan jonge makers/sprekers die allemaal een kant belichtten van het thema vrijheid. Onder andere Dafne Gotink sprak. Zij is schrijfster en heeft een aantal jaar geleden een reis door Iran gemaakt. Tijdens haar reis heeft ze mooie stukken geschreven over de censuur in Iran. Er zijn op 5 mei 70 bezoekers geweest en in de maand dat de expositie stond om en nabij de 300.

22 mei t/m 22 juli *Op de tijd voorruit*

Op 14 mei 2020 overleed op 75-jarige leeftijd de Amsterdamse acteur Johan Ooms. Het was een zelfgekozen dood en op eigen verzoek is hij daarna in stilte gecremeerd. Een wandeling door Amsterdam Oost, waar hij zijn jeugd doorbracht, voorafgaand aan de verstrooiing van de as, is de enige vorm van herdenking geweest. In Museum Perron Oost, tegenover de ingang van de oude veemarkt aan de Cruquiusweg waar Ooms' vader ooit gewerkt heeft, brachten kunstenaars Hans van der Leeuw en Paul Koeleman een persoonlijke ode aan hun vriend en muze en maakten zo de cirkel rond. Het was bijzonder druk bij de opening, totaal aantal bezoekers over de gehele expositie periode was ongeveer 400.

Zowel Hans van der Leeuw als Paul Koeleman houden zich bezig met portretkunst. Van der Leeuw als schilder en Koeleman als fotograaf. Voor Koeleman is het portretteren van Johan Ooms een samenwerking die teruggaat tot de vroege jaren '80 toen hij als grafisch ontwerper affiches maakte voor onder meer Het Publiektheater. Maar ook in de decennia daarna stond Ooms graag model voor Koeleman die zijn portretkunst zo steeds verder heeft kunnen ontwikkelen. Ook voor Hans van der Leeuw stond -en zat- Ooms de laatste jaren graag model. Met voor alle drie wel steeds de wetenschap van een naderend einde in het achterhoofd. Ooms zei weleens dat hij zich in voorhoede van het denken over de mogelijke vormen van het levenseinde bevond: 'Ik ben de tijd ver vooruit.' Een uitspraak waaraan de expositie zijn titel ontleent. 'Op de tijd voorruit' is de derde duo-expositie van Koeleman en Van der Leeuw.

5 maart t/m 28 augustus *Indonesië aan de Amstel*

In de tijdelijke locatie van het Amsterdam Museum aan de Amstel heeft Museum Perron Oost samen met 3 andere kleine musea een expositie met publieksprogramma gerealiseerd met als gemene deler Indonesië.

Amsterdam en Indonesië hebben een lange en tumultueuze relatie. Kunnen we elkaar beter begrijpen door verhalen van onze beladen geschiedenissen te delen? Vier kleine buurtmusea gaan deze uitdaging aan. Als eerste tentoonstelling van het overkoepelende Museum om de Hoek belichten zij Multatuli's invloed in de stad – toen én nu.

Museum om de Hoek is het samenwerkingsverband van een groot aantal kleine musea in Amsterdam. Met gebundelde krachten presenteren zij van maart 2022 tot september 2025 zich in het tijdelijke onderkomen van het Amsterdam Museum. Als eerste zijn het Buurtmuseum Indische Buurt, Cacao Museum, Multatuli Museum en Museum Perron Oost met het overkoepelende thema Amsterdam/Indonesië.

Voor de periode 9 maart 2022 tot 28 augustus 2022 had Museum om de Hoek 360 bezoekers bij het publieksprogramma, waren er 400 bezoekers in de Waaier en 47034 bezoekers in het Amsterdam Museum aan de Amstel.

Over de samenwerking **Amsterdam Museum x Museum om de Hoek** zeggen beide partijen het volgende:

- Proces van co-creatie was zoektocht maar er was veel openheid naar elkaar op elk gebied
- Workflow en communicatie was verkennend; allebei andere werkwijze maar intentie was goed
- Workload: Amsterdam Museum heeft veel op zich genomen, dat werd gewaardeerd.
- Inzet van Museum om de Hoek was enorm
- Zo veel stappen gemaakt met elkaar.
- Het was een feestje, veel steun ervaren van elkaar
- Samenwerking met andere musea werkt stimulerend/ kruisbestuivingen
- Combi in het museum en de programmering in de buurt werkt goed.

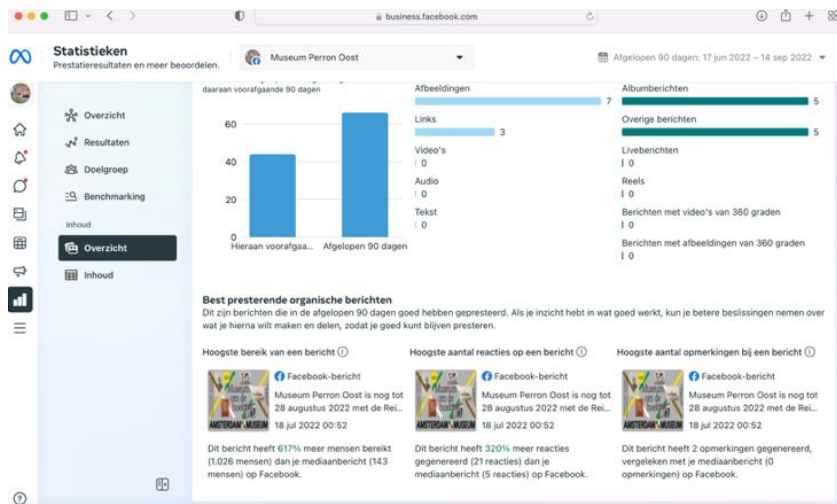
- Benadrukken dat het zo goed werkt als je echt persoonlijk contact met mensen maakt.
- Zo veel nieuwe mensen hebben het Amsterdam Museum weten te bereiken en dat is niet vanzelfsprekend.

Ons publieksprogramma kreeg een eigen plek op de website van het AM, deze pagina had 2.016 paginaweergaven voor de Nederlandse versie, 145 voor de Engelse versie.

Van de bezoekerskaartjes zijn er in de periode 1 van de tentoonstelling (maart t/m begin september 2022) circa 7500 meegenomen. De kaartjes van het Cacaomuseum waren met afstand het populairst. In de periode van de tentoonstelling zijn op deze speciale website 2971 unieke bezoekers geweest. Zij bezochten 9151 pagina's.

We hebben ons zowel gericht op de doelgroepen waar het Amsterdam Museum zich op richt als op de achterban van de deelnemende musea van Museum om de Hoek. Het gezamenlijk streven is zoveel mogelijk groepen Amsterdammers te bereiken.

We zijn er trots op dat het ons is gelukt vanuit de Indische Buurt met een grote groep nieuwe bezoekers naar het Amsterdam Museum te gaan. Ook hebben de musea in de wijk nieuwe bezoekers via het Amsterdam Museum gekregen

Effect poster (gemaakt door Amsterdam Museum) op bereik via Facebook Museum Perron Oost, mooi voorbeeld van Synergie

22 juli t/m 9 oktober **U-Bahn Berlin – Ruurd Baker**

Het metronetwerk van Berlijn (Untergrundbahn = U-Bahn) heeft tien lijnen en telt meer dan 170 stations. Veel van deze tunnelstations zijn betegeld, ieder station in een eigen karakteristieke kleur. De meeste monogroom, andere met een meer of minder ingewikkeld patroon, enkele veelkleurig. Daarnaast hebben ze een grote variatie in tegelvorm, vierkant, rechthoekig, langwerpig, in kleinere of grotere formaten, en op verschillende manieren verwerkt in tegeltableaus, bijvoorbeeld liggend of staand. Tijdens een rit van station naar station rijd je zo van tegeltableau naar tegeltableau, een grote tentoonstelling – als je het wilt zien ten minste.

Dat nu is precies wat Ruurd Bakker jaren geleden zag toen hij zich door de ondergrondse van Berlijn liet vervoeren, een gigantische tentoonstelling van moderne schilderijen. Want hoe eenvoudig of ingewikkeld ook, altijd zijn de tableaus terug te voeren op een patroon van horizontale, diagonalen en verticalen. En daarmee raken ze aan een van de formele motieven van de moderne, abstracte schilderkunst sinds o.a. Mondriaan: het raster – met één verschil. Het raster is in principe betekenisloos, zonder narratief; het station is bij uitstek literair en temporeel, punt waar men langs gevoerd wordt, vandaan vertrekt of aankomt. Een verhaal, kortom.

Maarten Moll Perron Oost

Hier lagen de oude slachterijen.

Eind negentiende eeuw werd er een nieuw veemarkt-terrein ingericht.

De Cruquiusweg.

De plekken waar vee verhandeld werd en waar het bloed over de vloeren van de abattoirs stroomde, is inmiddels ingekapseld door de stad. Een bedrijventerrein en woningen zijn er na 1974 voor in de plaats gekomen.

Een verloren hoek, je moet echt het terrein op fietsen. Je rijdt er nog over een weg die Veemarkt heet. Maar de bloed- en slachtgeur hangt natuurlijk allang niet meer in de lucht.

(Wachtend op de trein woei er vroeger weleens een weeige walm uit de nabijgelegen slachterij Sturko over de perrons van D. Zakdoeken voor de mond, nergens zoveel zakdoeken per vierkante meter dan toen op die plek, en kokhalzend de trein naar Arnhem in.)

Naast het terrein liep een spoor. Een deel van het perron en rails zijn bewaard gebleven, en er staat ook nog een perronhuisje: Museum Perron Oost. Met een oppervlakte van zes vierkante meter het kleinste museum van Amsterdam.

Je kunt er naar binnen kijken, maar je kunt er niet in. (Zijn de omwonenden al gewend aan de personen die maar om dat huisje heen blijven draaien?) Ik liep er een paar keer omheen. Zag een aanplakbiljet op de buitenmuur hangen. Een vermiste kat. Muuntje. 'Met witte onderkant.' (Zouden de omwonenden al gewend zijn om de om het huisje heendraaiende mensen?)

Het was een dag van wolken en blauw, en de zon sloeg af en toe knalhard toe. Hij weerkaatste in de ramen van het museum.

Ik deed wat ik al een tijd niet had gedaan. Ik ging heel dicht met mijn hoofd naar een raam, liet mijn voorhoofd tegen het glas rusten en plaatste mijn handen naast mijn gezicht. Ik was een trechter en mijn blik een tunnelvisie.

Een literaire interventie bij 'U-Bahn Berlin'

Perron Oost nodigde op **16 september** schrijver en dichter Ilona Verhoeven uit naar aanleiding van het tentoonstellingsproject 'U-Bahn Berlin' van Ruurd Bakker.

Dit zogenoemde 'U-Bahn'-project, een serie mysterieuze, geometrisch opgezette doeken, maakt nieuwsgierig naar meer dan alleen het werk – dat een soort weerspiegeling van een abstractie lijkt te zijn, een vermoeden van een echo in een gelinieerd 'temps perdu'. Hoe komt het dat de Duitse hoofdstad juist op deze manier zo onder de huid kruipt en in Amsterdam resoneert?

De gigantische productie van Ruurd Bakker inspireert Ilona Verhoeven tot het loslaten van teksten, het noteren tussen de regels, en het dicht-tapen van geluid en beeld. Een antwoord vanuit Berlijn, de stad waar ze inmiddels al vele jaren woont en werkt.

15 oktober t/m 10 december **Leeg, een ode aan de kunstopslag**

Deze expositie bestond uit objecten, tekeningen en collages die tezamen een installatie vormden.. Geïnspireerd door de werkzaamheden die Raoul Chailloux deed voor zijn moeder Maria Chailloux. Zij had 40 jaar een kunstadviesbureau , een galerie in Amsterdam en het beheer over een privé kunstcollectie.

Deze werkzaamheden kunnen niet zonder verschillende opslagpunten , depots verspreid over Amsterdam . Maria Chailloux is inmiddels gestopt , de depots zijn ontmanteld en na jaren opruimen zijn ze leeg . De expositie was een bescheiden hommage , een eigenzinnige kijk op het fenomeen kunstopslag.

Vanaf oktober 2022 **Podcastserie de Ranch baby's**

Onderweg van Indonesië naar Nederland worden op stoomschip Ranchi 37 baby's geboren. Het is 1950: Indonesië is net onafhankelijk geworden. KNIL-militairen en hun gezinnen moesten het land in allerijl per schip verlaten. Ze woonden vaak al generaties lang in de kolonie Nederlands-Indië en veel van hen waren nooit in Nederland geweest. In de podcast De Ranchi Baby's – een koloniale erfenis spoort Joost Wilgenhof alle 'Ranchibaby's' op; ze zijn inmiddels in de zeventig. Hij duikt in hun familiegeschiedenis en de beladen koloniale erfenis die ze van hun ouders meekregen. Waarmee zijn ze opgescheept? De 6 delige podcast serie is te beluisteren via onderstaande link.

[Podcast Ranchi baby's een koloniale geschiedenis](#)

16 december 2022 t/m 2 april 2023 **Invloed, dat wat jij mij gaf**

Robert Pennekamp met vragen en performance, Sophie Thomas met transgender foto's in medisch licht, Irene Janze met Afvalligen en tekst over onze geografische identiteit en Netty 'Gelijsteeën met sieraden van medisch afval.

Groepsexpositie Invloed, dat wat je me gaf Beïnvloeding en/of de onschatbare waarde van elkaars input, bevestiging en ideeën uitwisseling hebben geleid tot deze tentoonstelling. Dat wat we elkaar gaven. De grove borden met vragen van Robert geven de basis van de rauwe realiteit waarin de infuusieraden van Netty zweven. De Afvalligen van Irene en de genderfoto's van Sophie zijn een afstemming op hergeboorte en verlies. Over hergebruik en hoe wij ons verhouden tot de werkelijkheid, te zien en te horen tot en met maart 2023.

Irene Janze 'In het raamkozijn staan diverse inwoners uit het huis der Afvalligen. Ze bestaan uit afval gevonden in de Amsterdamse Indische buurt. Hoe beïnvloedt de plek mijn werk? Is het een canvas, een drager van mijn werk? Of is de plek een geliefde waar ik innig mee verbonden ben, die ik moeilijk los kan laten en zijn sporen voor altijd in mij heeft gegroefd. Kortom hoe beïnvloeden landschappen ons dagelijks leven en de manier van kunst maken.'

Netty Gelijstee 'Het vochtinfuus dat mijn schoonzus zich toediende leverde dozen vol met knopjes, dopjes, veertjes en slangetjes op. Wat zij mij gaf. De sieraden die deze voorraad opleverde hangen in de ruimte als nieuwe input voor een ander leven. Eerdere sieraden, toen van natuurlijk afval, zijn door mij gemaakt tijdens de performance 'Darkside of the moon' in het Tropenmuseum.'

Sophie Thomas 'Ik houd van het menselijke lichaam, dat wat ons heel maakt. Ik kan duizend keer opnieuw een tekening maken, maar ik heb maar één lichaam en ik kan daar maar één keer een keuze over maken. Ik probeer mezelf te verdiepen, zodat ik gegrond antwoord kan geven. Als ik zelf mijn ideeën op zou kunnen schrijven dan zou ik dat wel doen, maar dat lukt niet, dus maak ik kunst. Als het te persoonlijk wordt, is het te eng. Ik heb lijsten aan ideeën van projecten die ik wil maken, maar nu te spannend vind ik. Klinisch is neuraal, dus ik denk vaak in de taal van dokters en chirurgen.'

Robert Pennekamp 'Ik stel vragen. Van mij hoeft je niks te geloven. Waar we in de toekomst naar toe gaan. Niemand bezit iets en iedereen gelukkig? Waar we naar onderweg zijn is een wereld overheid die controle en macht over alles en iedereen heeft via militair apparaat en A.I. en een chip in ons hoofd. Met één Wereldbank waar alleen digitaal geld is en iedereen verbonden is met het computersysteem. De vrijheid is er dan helemaal niet meer.'

← A A < >

KUNST EN MEDIA PAGINA 13 | MAANDAG 23 JANUARI 2023

Sophie Thomas: 'Als het te persoonlijk wordt, is het te eng'

SOPHIE THOMAS: 'IK KAN DUIZEND KEER OPNIEUW EEN TEKENING MAKEN, MAAR IK HEB MAAR EEN LICHAAM.' FOTO SOPHIE THOMAS

In Museum Perron Oost aan de Cruquiusweg, is de groepsexpositie *IN*-vloed, dat wat je me gaf te zien met onder andere het werk van Sophie Thomas (24). 'Ik hou van het menselijke lichaam, dat wat ons heel maakt.'

LIEVE PIKET

De Amsterdamse kunstenaar en lerares in opleiding begon met haar transgenderkunst om vragen te beantwoorden. "Als ik het nou teken of schilder, misschien dat ik het dan wel snap. Wat zit er in mijn lichaam, wat moet ik daar nou mee?"

Kunst wordt een soort onderzoeksruimte waarin ze kan experimenteren met antwoorden en uitkomsten op vragen, die in haar hoofd rondspelen. "Ik kan duizend keer opnieuw een tekening maken, maar ik heb maar één lichaam en ik kan daar maar één keer een keuze over maken."

Onderzoek is een essentieel onderdeel in haar maakproces. Ze bestudeert veel literatuur. "Ik probeer mezelf te verdiepen, zodat ik een gegrond antwoord kan geven. Als ik zelf mijn ideeën op zou kunnen schrijven, zou ik dat wel doen, maar dat lukt niet, dus maak ik kunst."